

A professional setting with a person in a dark suit and tie holding a silver tablet. In the foreground, a laptop and an open book with a red cover are on a light-colored desk. The background is a blurred office environment.

Проблематика UIRD (презентація позиції НАБУ)

Методика розрахунку індексу UIRD

Індекс UIRD ґрунтується на даних за депозитами фізичних осіб. При цьому в банках значення процентних ставок депозитів значно відрізняється, що унеможлиблює визначення ринкової дохідності на ринку.

Методики НБУ (розробленої спільно з Thomson Reuters) передбачає розрахунок індексів UIRD використовуючи наступну послідовність:

1. Визначається ТОП 20 банків

2. Кожного робочого дня Банки надають котирування по депозитним продуктам “Класичний” (або подібних до нього)

3. Якщо котирування надали >6 банків значення індексу UIRD розраховується як середньоарифметичне значення (якщо <11 банків виключається по 1 максимальному і мінімальному, якщо більше рівне 11 по 2), менше – береться попереднє значення індексу

Проблематика Методики

1

Методика була затверджена у 2011 році і протягом 12 років змін не зазнавала

2

Переважна частка депозитів залучається під «бонусні» депозити, в яких значно вища дохідність, а дохідність по «Класичному» не користується подібним попитом і, відповідно, реагує на ринкові зміни повільніше

3

Відсутнє зобов'язання у Банків щодо своєчасного надання відповідної дохідності до Refinitive

4

Валідація даних не проводиться, що потенційно може призвести до некоректного розрахунку індексу

5

Не можливість використовувати відповідний індекс для кредитування юридичних осіб – поява базисного ризику: ринок депозитів юридичних осіб більш жваво реагує на зміну макроекономічних умов. З урахуванням зазначеного для банків, які значно фондуються коштами юридичних осіб з початку запровадження військового стану та відповідного зростання процентних ставок реалізувався ризик, який полягає у тому, що вартість фондування зросла більше, ніж індекс UIRD. Для інших банків та частини портфелів корпоративних банків індекс UIRD був справедливим вимірником зростання дохідності за кредитами

Сфера застосування індексу UIRD

1

Стандартна програма 5-7-9

2

Програма з кредитування ММСП за пріоритетними галузевими напрямками - Ставка для клієнта - UIRD (3 міс.) + 5% (можливо комбінувати з 5-7-9)

3

Програма з підтримки фінансування інвестиційних проектів малих та середніх підприємств за пріоритетними напрямками - Ставка для клієнта - UIRD (3 міс.) + 5% (можливо комбінувати з 5-7-9)

4

Кредитування поза програмою використовуючи індекс UIRD

Кореляція ринкових індикаторів

1. Одним із основних видів хеджування процентного ризику, який пов'язаний із значним розривом дюрації активів та зобов'язань банку є використання у складі процентної ставки ринкових процентних індикаторів.

2. Для фінансових інструментів номінованих у гривні представлені наступні ринкові індикатори: UONIA, UIRD 3/6/9/12 М та облікова ставка НБУ

З графіку: UIRD не реагує на значне зміну облікової ставки, відповідно кореляція між UIRD та UONIA/облікова відсутня. Кореляція між обліковою та UONIA також відсутня, оскільки у разі зміни сталої величини НБУ (наприклад квітень 2022 року) дохідність до деп.сертифікатам строком овернайт (відповідно ставці UONIA) зменшилась при незмінні процентних ставок на ринку

Відповідно до вимог Цивільного кодексу Банк повинен використовувати ринковий індикатор, який є у загальному доступі та не може змінюватись Банком у односторонньому порядку. Відповідні вимоги унеможливають створення Банком самостійно індексу депозитів юридичних осіб та наражають на базисний процентний ризик через невідповідність зміни дохідності коштів юридичних та фізичних осіб.

Нерелевантність індикатору UONIA:

1

Відсутнє фондування під зазначений індикатор, що унеможливило процес включення UONIA в складову процентної ставки по кредитах

2

Відсутня база для розрахунку індикатора: міжбанківські угоди майже відсутні, відповідно ставка UONIA чисельно рівна дохідності по деп.сертифікатах

3

Відсутність кореляції між обліковою ставкою через можливу зміну фіксованої маржі НБУ

4

Потенційна вразливість UONIA до маніпуляцій (значна чутливість індикатора до дій окремих учасників ринку в умовах вузькості міжбанківського кредитного ринку)

5

«Чинна методологія розрахунку UONIA є необ'єктивною, оскільки вона включає угоди ДС з НБУ.»

Вимоги до індексу

Відповідно до вимог Цивільного кодексу (1056-1) Індекс, що використовується у формулі визначення змінюваної процентної ставки, повинен відповідати таким вимогам:

1

поточне значення індексу повинно періодично, але не рідше одного разу на місяць, публікуватися в медіа або оприлюднюватися через інші загальнодоступні регулярні джерела інформації. Кредитний договір повинен містити посилання на джерело інформації про відповідний індекс;

2

індекс повинен ґрунтуватися на об'єктивних індикаторах фінансової сфери, що дозволяють визначити ринкову вартість кредитних ресурсів;

3

значення індексу повинно встановлюватися незалежною установою з визнаною діловою репутацією на ринку фінансових послуг.

Пропозиції щодо джерела вхідних даних індексу

Національний Банк отримує від банків інформацію щодо процентних ставок за новими депозитами в розрізі валют, строків до погашення.

Пропонуємо використовувати вищезазначені дані для розрахунку індексу:

1

Національний банк – незалежна установа, яка не зацікавлена в маніпулюванні індексу, яка публікує значення дохідностей на щомісячній основі.

2

Індекс буде ґрунтуватись на фактично укладених депозитах – відображати ринкову ставку фондування

3

Індекс відповідатиме типу backward-looking rates, що є поточною світовою практикою

Пропозиції

**Переглянути і актуалізувати методику розрахунку UIRD.
Забезпечити валідацію внесених в Refinitive даних**

Створення на ряду з індексом UIRD додаткового індексу процентних ставок за юридичними особами з метою уникнення базисного ризику

Розпочати процес переходу процентних індексів на backward-looking rates (по типу SOFR,SONIA тощо)

Модифікувати UONIA до ринкового індексу під який здійснюватиметься фондування на ринку – потенціал для використання його в активних операціях